

Cupressus (Cypřiš)

čeleď: Cupressaceae

Roste v Africe, jižní Evropě po Himálaj a jihozápadu Severní Ameriky v podobě stálezeleného jednodomého stromu (i keře). Větve jsou vystoupavé (i převislé), kulaté nebo 4hranné. Listy jsou křížmostojné, 4řadé, v mládí jehlicovité, později šupinovité s pryskyřičnou žlázkou na spodní straně. Samčí šištice vejčité až podlouhlé, mají 2 - 10 prašných pouzder, samičí šištice samostatné, terminální, kulovité, dozrávají v 1 - 2. roce, mají 8 - 16 šupin, fertilní mají 3 - 20 semen, semena jsou mírně zploštělá a úzce křídlatá.

Vyhovuje mu teplo, plné slunce, chráněné místo a písčité vlhká půda. Je nutná ochrana proti mrazům, krátkodobě snáší max. -15°C.

Množí se semeny.

Cupressus arizonica (Cypřiš arizonský)

synonyma: *Callitropsis arizonica*, *C. arizonica* f. *glomerata*, *C. arizonica* f. *minor*, *C. arizonica* subsp. *reveliana*, *C. arizonica* var. *bonita*, *C. arizonica* var. *reveliana*, *C. benthamii* var. *arizonica*, *C. lusitanica* subsp. *arizonica*, *Hesperocyparis revealiana*, *Neocupressus arizonica*

oblasti: Arizona, Kalifornie, Kalifornský záliv, Nevada, Nové Mexiko, Pákistán, S Mexiko, Střední střeozemí, Texas, Utah

Roste v USA a Mexiku v podobě stálezeleného stromu (i keře) s kuželovitým, později široce sloupovitým kompaktním habitem. Dorůstá výšky do 13 - 25m. Borka je v mládí hladká, později může být i drsná, rýhovaná, vláknitá, šedá až tmavěhnědá. Větve jsou vystoupavé, koncové větvičky 4hranné, tlusté 1 - 2mm. Listy jsou modrozelené, mírně ožíněné, pryskyřičnaté, na spodní straně mají žlázku a konec je špičatý. Samčí šištice jsou dlouhé 2 - 5mm, široké 2mm, samičí šištice jsou šedé až hnědé, v mládí zpravidla ožíněné, kulovité až podlouhlé, dlouhé 2 - 3cm, mají 6 - 8 šupin, fertilní má mnoho semen o délce 4 - 6mm v barvě žlutohnědé až tmavěhnědé (v jedné šištici je celkem 90 - 120 semen). Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Angaston' - vzpřímený habitus; větve převislé; listy modré
- var. *arizonica*/var. *bonita*/var. *glomerata*/var. *minor* - Texas, Arizona, Mexiko; borka starších exemplářů drsná, brázditá, šedá až hnědočerná; listy dlouhé 2mm, špičaté, jehlicovité, modrozelené až šedozelené, kýlnaté, jemně zubaté, pryskyřičné kanálky zpravidla bez funkce; šišky kulovité, široké do 2,5cm se 6 - 8mi šupinami, zavřené několik let, semena tmavěhnědá (i modře ožíněná)
- 'Carolina Sapphire' - kompaktní kuželovitý mírně asymetrický otevřenější habitus; listy modré
- 'Catt's Dwarf' - kulovitý, později kuželovitý kompaktní habitus; listy šedozelené
- 'Clemson Greenspire' - vysoký; listy zelené
- 'Conica Aurea'
- 'Drue Blue' - kuželovitý kompaktní vzpřímený habitus; větve vzpřímené; listy stříbřitěmodré; listy jehlicovité šupinaté
- var. *glabra*/C. *glabra* - kompaktní habitus; výška 10 - 12 (i 20)m, šířka do 6m; borka starších exemplářů hladká, červená až červenohnědá a odlupuje se v šupinách; listy dlouhé 2mm, špičaté, jehlicovité, modrozelené až šedozelené, kýlnaté, jemně zubaté, pryskyřičné kanálky funkční; semena modře ožíněná, dlouhá 5 - 8mm
- 'Arctic' - otevřený vzpřímený široce kuželovitý kompaktní habitus; v 10ti letech výška 3 - 4m, šířka 2 - 3m; mladé části bílé až modré, později zelené
- 'Aurea' - široce kuželovitý kompaktní habitus; listy žluté, v zimě zelené

- 'Blue Beauty' - kuželovitý habitus; v 10ti letech výška 6m, šířka 4m; listy modré
- 'Blue Ice' - kompaktní úzce kuželovitý až široce sloupovitý habitus, povrch bílomodře ojíněný; v 10ti letech výška do 4m, šířka 2m; borka zpravidla hnědočervená; listy modré
- 'Blue Pyramid' - kompaktní symetrický kuželovitý habitus; výška i šířka až 8m; listy modře ojíněné
- 'Blue Sky' - vzpřímený habitus; listy modré
- 'Blue Spire' - úzce kuželovitý habitus; větve svěšené; listy modré; rychlý růst
- 'Blue Streak' - úzce kuželovitý až sloupovitý kompaktní habitus; v 10ti letech výška 4,5m, šířka 1,8m
- 'Canny'/'Cannie's Golden' - otevřenější kompaktní asymetrický habitus; konce vzpřímené; listy na slunci žluté
- 'Compacta'/'Nana' - zakrslý kulovitý až kuželovitý habitus; větve krátké; výška 45cm, šířka 40cm; listy šedo zelené až modré
- 'Conica' - kuželovitý habitus; koncové větvičky bohaté, tuhé, krátké; listy husté, modrošedé, šupinovitě, přitisklé
- 'Dinsdale' - otevřený převislý habitus; výška 4,5m, šířka 3m
- 'Glaucia' - kuželovitý symetrický kompaktní habitus; listy jehlicovité, stříbrošedé
- 'Golden Pyramid'/'Gold Pyramid' - asymetrický kuželovitý habitus; v 15ti letech výška 4,5m, šířka 1,5m; mladé části bleděžluté, později žluté a zelené
- 'Greenwood' - listy zelené
- 'Highlight' - kompaktní úzce kuželovitý habitus; v 10ti letech výška 3,5m, šířka 1,2m; listy žluté, uvnitř zelenající
- 'Hodginsii' - kuželovitý vzpřímený min. v mládí kompaktní habitus; listy stříbřitěmodré, pryskyřičnaté
- 'Chaparral' - široce sloupovitý habitus; listy stříbřitěbílé, zpravidla jehlicovité
- 'Lakeview' - zakrslý bochánkovitý habitus; v 10ti letech výška 20cm, šířka 30cm
- 'Lemon Spire' - úzce sloupovitý habitus; v 10ti letech výška 5m, šířka 2m; listy béžovožluté
- 'Limeglow' - kompaktní širší habitus; v 10ti letech výška 3m, šířka 1,5m; listy žluté až žlutozelené
- 'Limelight' - úzce kuželovitý habitus; listy žluté, uvnitř zelenající
- 'Limesheen' - kompaktní úzce kuželovitý habitus; v 10ti letech výška 4m, šířka 1,5m; listy žluté, uvnitř zelenající
- 'Patens' - větve vodorovné
- 'Raywood's Weeping' - převislý habitus; listy modrošedé
- 'Sapphire Skies' - úzce kuželovitý habitus; výška 3,6m, šířka 1,2m; listy modré
- 'Silver Smoke' - úžeji kuželovitý habitus; v 10ti letech výška 3 - 4m, šířka 2m; větve mírně převislé; listy modrošedé, stříbřité
- 'Sulfurea' - kompaktní úzce kuželovitý habitus; listy šedožluté

- 'Fastigiata' - vzpřímený hustý habitus; listy šedomodré
- 'Gareei' - sloupovitý, později úzce kuželovitý habitus; listy modré
- 'Kerada Seaspray' - řidší kuželovitý habitus; listy stříbřitěžluté až modrozelené
- var. montana/C. montana - Kalifornský záliv; habitus otevřený až kompaktně kuželovitý; výška 5 - 20m při průměru kmene do 1; větve bohaté, rozkladité; borka tmavěčervená až hnědá; větve v mládí šedohnědé, asymetricky se odlupující, větvičky dlouhé 0,8 - 2cm, tlusté 1,5 - 2mm; listy špičaté, dlouhé 1 - 2mm, široké 1,5 - 2mm, později dlouhé 3 - 4mm, široké 5mm, na spodní straně s pryskyřičnou žlázou; samčí šištice 4hranné, dlouhé do 2mm, široké 3mm, mají 8 - 14 šupin, samičí šištice mají 1cm stopku, barvu hnědou až šedohnědou, tvar vejčitý až kulovitý, délku do 3cm, 8 (i 12) šupin, 60 - 70 bledě hnědožlutých semen délky 3 - 5mm a šířky 3 - 4mm
- var. nevadensis
- 'Pyramidalis' - kuželovitý habitus; listy modrošedé až modré
- 'Spire'
- var. stephensonii/C. stephensonii - Kalifornie; vzpřímený rozkladitý habitus; výška 10 - 16m, průměr kmene 70cm; borka červená, hladká, nevláknitá, tenká; větvičky tlusté 1,5 - 2mm; listy v mládí špičaté, dlouhé i široké 1mm, v dalších letech dlouhé 4mm, široké 1cm, báze s pryskyřičnou

žlázkou, sivozelené, citrónově aromatické; samčí šištice dlouhé 2mm, široké 2 - 4mm, 8 - 14 šupin, samičí šištice zelené, široké 3mm, později hnědé až šedé, široké do 2,5cm, drsné či bradavičnaté, kulovité, 6 - 8 šupin a 100 - 125 semen; semena tmavěhnědá, dlouhá i široká 5 - 8mm
- 'Taylor's Silver' - úzce kuželovitý habitus; listy stříbřitěmodré
- 'Variegata' - kuželovitý habitus; konce větví bílopestře, modrozelené až béžovobíle skvrnitě; pomalý růst

Potřebuje chráněné místo, plné slunce, půda by měla být ideálně jílovitopísčitá, dobře propustná a mírně kyselé až mírně zásadité. U nás nedokáže přezimovat.

Cupressus atlantica

synonyma: *C. dupreziana* var. *atlantica*, *C. sempervirens* var. *atlantica*

oblasti: Atlas, Maroko

Bývá občas také označována jako varietu *C. dupreziana*. Roste v Maroku v pohoří Atlas v podobě stromu s kuželovitou korunou. Dorůstá výšky do 35m. Borka je šedohnědá, podélně pukající. Větve jsou vzpřímené, větvíčky 2řadé, v mládí mírně zploštělé a široké 0,5mm. Listy jsou šupinovité, křížmostojné, střechovité, špičaté, kýlnaté, přitisklé, zelené až naředlé, dlouhé 1mm a mají pryskyřičnou žlázu. Dřevo vydává příjemné aroma.

Dobře snáší sucho, mráz a různé složení půdy.

Špatně se množí a to i v místě přirozeného výskytu.

Cupressus bakeri (Cypřiš Bakerův)

synonyma: *Callitropsis bakeri*, *C. bakeri* subsp. *mathewsii*, *C. macnabiana* var. *bakeri*

oblasti: Kalifornie, Oregon, Z USA

Roste v USA v podobě stromu se široce sloupovitou korunou. Dorůstá výšky do 15 (i 30)m. Borka je hnědočervená, v mládí hladká, později vrstvená a v tenkých deskách se odlupuje. Větve jsou krátké, husté, křížmostojné a mají průměru 0,5 - 1,3mm. Listy jsou zelené, mírně ojínné, kýlnaté, na spodní straně žláznaté. Samčí šištice jsou dlouhé 2 - 3mm, široké 2 - 2,5mm, samičí šištice jsou kulovité, dlouhé 1 - 2cm, stříbřité, mají 3 - 4 páry šupin (zpravidla pryskyřičných), semena jsou dlouhá 3 - 4mm, žlutohnědá až hnědá. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Florence Rosk' - výška 4,5m, šířka 1,8m

- subsp. *mathewsii* - Oregon; výška až 30m; terminální větvíčky delší, bledě šedozelené; šišky bledě šedohnědé, bradavičnaté, průměru 1,5 - 2 (i 2,5)cm

Potřebuje teplo.

Cupressus cashmeriana

synonyma: *C. assamica*, *C. cashmeriana* subsp. *himalaica*, *C. darjeelingensis*, *C. himalaica*, *C. himalaica* var. *darjeelingensis*, *C. pseudohimalaica*, *C. tortulosa* subsp. *himalaica*, *C. torulosa* var. *cashmeriana*

oblasti: Bhútán, Indie

Roste v Bhútánu a Indii v podobě nízkého stromu s kuželovitou korunou. Větve jsou vystoupavé, dlouhé, větvičky převislé, zploštělé, dlouhé, starší hnědočervené. Listy jsou modrozelené (i nasivělé), protažené a odstávající. Samičí šištice kulovité, světlezelené, namodrale ojíněné, později tmavěhnědé, v průměru mají 1,2cm, tvoří je 10 šupin po 10ti křídlatých semenech.

Vyhovuje mu teplo, vlhko a chráněné místo.

Cupressus chengiana

synonyma: *C. chengiana* subsp. *kansouensis*, *C. chengiana* var. *kansouensis*, *C. chengiana* var. *wenchuanhsiensis*, *C. fallax*

oblasti: Gansu, Sichuan

Roste v Číně v podobě stromu. Dorůstá výšky až 30m při průměru kmene do 1m. Větve jsou husté, kulaté, terminální rozkladité, vystoupavé či mírně převislé a široké 1,2 - 2mm. Listy vyrůstají ve 4 řadách, jsou šupinovité, zelené, otupělé a na spodní straně mívají tmavou centrální žlázu. Samčí šištice jsou dlouhé 2 - 4mm, samičí jsou hnědé až hnědočervené, kulovité až dlouze vejčité, v průměru mají 1,2 - 2cm, mají 8 - 14 šupin, semena jsou 3úhlevejitá a zploštělá, dlouhá 3 - 5 a široká 2 - 4mm. Existují vnitrodruhové taxony:

- var. *chengiana*/*C. chengiana* var. *kansouensis*/*C. chengiana* var. *wenchuanhsiensis*/*C. fallax* - Gansu, Sichuan; větvičky kulaté; samičí šištice kulovité s 8 - 10ti šupinami
- var. *jiangeensis*/*C. jiangeensis* - Sichuan; větvičky prakticky kulaté; samičí šištice dlouze vejčité s 10 - 14ti šupinami

Cupressus duclouxiana

synonyma: *C. austrotibetica*, *C. duclouxiana* subsp. *likiangensis*, *C. sempervirens*

oblasti: Sichuan, Xizang (Tibet), Yunnan

Roste v Číně v podobě stromu s kuželovitou až sloupovitou, později kulovitou hustou korunou. Dorůstá výšky do 25m při průměru kmene do 80cm. Větvičky jsou mírně převislé, terminální 4hranné. Listy jsou špičaté až otupělé, na spodní straně namodralé, rýhované či vypouklé se žlázou. Samčí šištice jsou prakticky kulovité až podlouhlé, dlouhé 4 - 7mm, samičí šištice tmavěhnědé až narůžovofialovělé, kulovité, v průměru mají 1,5 - 3,2cm, mají 6 - 10 šupin, hnědá až narůžovofialovělehnědá semena délky 3 - 5mm s 3mi rýhami. Existuje vnitrodruhový taxon:

- 'Eric'/'Eric's Form' - kompaktní užší, později kulatý habitus; výška do 24m; listy modrozelené; více odolnější na mráz

<div>Dobře snáší sucho i otevřená stanoviště.</div>

Cupressus dupreziana (Cypřiš tassilský)

synonyma: *C. dupreziana* subsp. *lereddei*, *C. lereddei*, *C. lereddii*, *C. sempervirens* var. *dupreziana*, *Tassilicyparis dupreziana*

oblasti: Alžírsko

Pochází z Alžíru, z pohoří Tassili. Dožívá se stáří 1200 - 2300 let. Roste v podobě jednodomého stromu (existují pouze samci a množí se androgenezí), v mládí keře (původní přežívající jedinci na původním místě jsou všichni znetvoření). Dorůstá výšky 16 - 18 (i 20)m při průměru kmene do 3m. Borka je hnědočervená, výrazně podélně rozpraskaná. Větve jsou vystoupavé. Listy jsou šupinovité,

křížmostojné, střechovité, špičaté, zelené, nasivělé, husté a dlouhé 1 - 2mm. Samčí šištice jsou žluté, terminální, dlouhé 6mm, široké 3mm, samičí jsou terminální, růžovofialové, vejčité, v průměru mají 2,5mm, šišky pak šedohnědé, dlouhé 1,8 - 2,4cm, široké 1,6 - 2cm, mají 12 - 19 šupin, semena jsou hnědočervená, oválná, zploštělá, dlouhá 4 - 5mm a široká 5 - 6mm. Existují vnitrodruhové taxony:

- var. atlantica
- var. dupreziana

Cupressus funebris

synonyma: C. funebris var. gracilis, Juniperus quaternata, Platycyparis funebris

oblasti: Yunnan

Roste v Číně a Vietnamu v podobě stromu. Dorůstá výšky až 25 (i 35)m při průměru kmene do 2m. Větvičky jsou převislé, zelené a tlusté 1mm. Listy jsou bledězelené až šedozelené, přitisklé, šupinovité, 2tvárné, dlouhé 1 - 1,5mm, lícní pár s čárkovitou žlázou na spodní straně, postranní páry se překrývají na bázi, v mládí jsou seskupené v 2 nebo 4četných přeslenech, barvy modrozelené, dlouhé 4 - 7mm. Samčí šištice eliptické až vejčité, dlouhé 2,5 - 5mm, samičí šištice tmavěhnědé, kulaté, v průměru mají 0,8 - 1,5cm, mají 6 - 12 šupin, fertilní po 3 - 6ti semenech, semena jsou bleděhnědá, lesklá, obvejčitě kosočtvercovitá až prakticky kulatá a v průměru mají 2,5 - 3,5mm. Nejstarší exemplář má 800let. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Gracilis'/var. gracilis - větve volněji, odstále převislé
- 'Viridis'/var. viridis - větve bohatě větvené, tenké; listy zelené

Cupressus gigantea

oblasti: Xizang (Tibet)

Roste v Číně v podobě stromu. Dorůstá výšky do 45m při průměru kmene do 3 (i 6)m. Větvičky jsou husté, zpravidla ojíněné a 4hranné, nepřevísle, tlusté 1,5 - 2mm. Listy jsou husté, 4řadé, ojíněné, šupinovité, brázdité či vypouklé a na spodní straně mají kulatou centrální žlázku. Listeny na konci hrotené, samičí šištice zpravidla ojíněné, eliptické, dlouhé 1,5 - 2cm, široké 1,3 - 1,6cm, mají 12 šupin a mnoho semen.

Cupressus goveniana

synonyma: Callitropsis goveniana, Callitropsis pigmaea, C. aromatica, C. attenuata, C. bourgeauii, C. californica, C. cornuta, C. goveniana subsp. gibsonensis, C. goveniana var. attenuata, C. goveniana var. cornuta, C. goveniana var. glauca, C. goveniana var. gracilis, C. goveniana var. huberiana, C. goveniana var. parva, C. goveniana var. pendula, C. goveniana var. viridis, Juniperus aromatica

oblasti: Kalifornie

Roste v USA v podobě keře až stromu s koruna kulovitá až sloupovitá, později široce kuželovitá. Dorůstá výšky do (0,6) 5 (i 8 - 50)m. Borka je šedá, drsná, vláknitá a hluboce podélně brázditá. Větvičky vyrůstají v 1 rovině, jsou 4hranné, široké 1mm. Listy jsou zelené (či nažloutlé), nežláznaté, neojíněné, špičaté a dlouhé 1,5mm. Samčí šištice dlouhé 3 - 4mm, široké 1,5 - 2mm, samičí šištice šedohnědé, kulovité, dlouhé 1 - 3cm, široké 1 - 1,5cm, mají 6 - 10 šupin, fertilní s mnoha semeny,

semena jsou tmavěhnědá až černá, dlouhá 3 - 5mm a mohou být mírně ojíněná. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Bregeonii'/C. bregeonii/C. sempervirens var. bregeonii - keřovitý habitus; větvíčky tenké, modrozelené; šišky kulovité, šedé, široké 1,5cm
- 'Compacta' - pravidelný široce kuželovitý habitus s tupým vrcholem
- 'Cornuta' - keřovitý habitus; šišky asymetrické, prakticky černé, velké
- 'Glaucia' - listy nasivěle modrozelené
- 'Gracilis' - větve delší, méně větvené, řídké
- 'Pendula'/C. californica - keřovitý habitus; větve dlouhé, převislé; listy z části seskupené, ostře špičaté
- var. pygmaea/C. pygmaea - stromovitý habitus; výška od několika m do i více než 30m; borka šedomodrá, rýhovaný; větve v mládí 1mm tlusté; listy tmavězelené, špičaté, dlouhé 1 - 1,5mm; šišky zpravidla v hustých svazcích, kulovité, široké 1,5 - 2mm, mají 8 - 10 šupin, hnědé, později šedé, semena hnědá až černá, zpravidla žláznatá
- 'Viridis' - keřovitý kompaktní habitus; listy zelené; samičí šištice protáhlé, krátce šupinaté, hnědošedé

Cupressus guadalupensis

synonyma: Callitropsis guadalupensis, C. macrocarpa var. guadalupensis

oblasti: Kalifornský záliv

Roste v Kalifornském zálivu v podobě stromu s asymetrickou rozkladitou korunou. Dorůstá výšky 12 - 20 při průměru kmene do 50cm. Borka se odlupuje v tenkých plátech. Větvíčky jsou tenké. Listy jsou šupinovité, vstřícné, 4řadé, zelené až modrozelené, zpravidla bez žláznatých teček, jemně zubaté a dlouhé 1,5 - 2mm. Samičí šištice kulaté, hnědé až šedé, v průměru mají 3 - 3,5cm a mají 6 - 10 šupin a uvnitř se nalézá 100ks tmavěhnědých mírně modře ojíněných semen. Existují vnitrodruhové taxony:

- var. forbesii/C. forbesii/subsp. forbesii - stromovitý řídký kulovitý habitus; výška do 10m; větvíčky křížmostojné, široké 1 - 1,5mm; listy mívají na spodní straně špatně zřetelnou žlázu; samčí šištice dlouhé 3 - 4mm, široké 2mm, 3 - 5 prašných pouzder; samičí šištice kulovité, hnědé, dlouhé 2,5 - 3,5cm, 8 - 10 šupin, semena tmavěhnědá, dlouhá 5 - 6mm
- 'Greenlee's Blue Rocket' - vzpřímený užší habitus; výška do 18m; listy stříbrošedé

Je citlivý na mráz.

Cupressus lusitanica (Cypřiš mexický)

synonyma: Callitropsis lusitanica, C. benthamii var. lindleyi, C. coulteri, C. excelsa, C. glauca, C. glauca var. tristis, C. karwinskiana, C. lindleyi, C. lindleyi subsp. hondurensis, C. lindleyi var. hondurensis, C. lusitanica f. vulgaris, C. lusitanica subsp. genuina, C. lusitanica var. chlorocarpa, C. lusitanica var. communis, C. lusitanica var. epruinosa, C. lusitanica var. glauca, C. lusitanica var. hondurensis, C. lusitanica var. lindleyi, C. lusitanica var. skinneri, C. lusitanica var. tristis, C. lusitanica var. uhdeana, C. sinensis, C. thurifera, C. uhdeana, Hesperocyparis lindleyi subsp. hondurensis, Hesperocyparis lusitanica, Juniperus uhdeana

oblasti: Anglie, Černé moře, Guatemala, Honduras, Mexiko, Pákistán, Portugalsko, Středozeří

Roste v Mexiku a střední Americe v podobě stálezeleného stromu v nekompaktně otevřeném habitu. Dorůstá výšky až 30m při šířce do 10m. Borka je hnědá a odlupuje se v pruzích. U starších

exemplářů jsou větve převislé. Srostlé 1 - 2mm šupinky tmavé modrozelené až šedozelené barvy vytvářejí vějířky s odstátými špičkami. Samčí šištice jsou žlutohnědé, samičí modrozelené, později tmavěhnědé, kulaté, průměru má 1 - 1,2 (i 1,5)cm, má 6 - 8 šupin a 75 žlutých až hnědých semen, která mají pryskyřičné žlázy a délku 4mm s úzkým křídlem. Existuje vnitrodruhový taxon:

- 'Adelaide Gold' - pomalejší růst; listy žluté
- 'Argentea' - listy stříbřitěmodré
- var. *benthamii*/subsp. *benthamii*/C. *thurifera* - kuželovitý habitus; výška 25 - 30m; borka tlustá, hnědočervená, podélně rozpraskaná; mladé větve 4hranné, převislé, nejsou uspořádané do 1 roviny; listy modrozelené, vejčité, zpravidla dlouze špičaté; šištice kulovité, modrozelené, později hnědé, v průměru 1,2cm, mají 6 - 8 šupin se silným středovým pukem (na horních šupinách vzpřímený), v šištici je 75 hnědých semen s pryskyřičnými žlázkami, délkou 4mm a úzkým křídlem
- 'Mangamahoe' - převislý habitus; v 10ti letech výška 6m, šířka 5m
- 'Blue Swirl' - hnízdovitý, zakrslý, později kuželovitý vzpřímený habitus; listy modrozelené
- 'Cascade' - asymetricky převislý habitus; v 6ti letech výška 6m, šířka 3m; listy modré; rychlý růst
- 'Chamaecyparissoides' - větve dlouhé, bičovité
- 'Coerulea' - řidší; větve rozkladité, terminální větvičky kratší; listy modrozelené; šišky modré
- 'Flagellifera' - větve zploštělé; větvičky bičovité, převislé; listy šídlovité
- 'Glaucia' - listy modrozelené s výraznými pryskyřičnými kanálky
- 'Glaucia Pendula' - větve převislé, modrozelené
- 'Knightiana'/'Knightii' - kuželovitý habitus; mladé části, zejména listy, modré až fialové či načervenalé
- 'Majestica' - pyramidální hustý habitus
- 'Mossvale' - listy tmavězelené
- 'Pendula' - vzpřímený řídký habitus, později obloukovitě převislý (prvotní letitý jedinec měl průměr koruny 15m); listy tmavězelené
- 'Pygmy' - kompaktní zakrslý kulovitý habitus
- 'Tristis' - převislý habitus; listy delší, zelené, pouze mírně namodralé
- 'Variegata' - listy žlutozelené

Cupressus macnabiana

synonyma: *Callitropsis macnabiana*, *C. glandulosa*, *C. nabiana*

oblasti: Kalifornie

Roste v USA v podobě keřovitého zpravidla vícekmenného stromu s široce kuželovitým kompaktním habitem. Dorůstá výšky do 12m. Největší exemplář má výšku 17m a tloušťku kmene 1,25m. Borka je tmavěčervená až našedlá, drsná, vláknitá a zbrázděná. Větvičky jsou tlusté 0,5 - 1mm. Listy jsou tmavězelené (i nasivělé), šupinovité, tupé, dlouhé 1mm a na spodní straně mají žlázu. Samčí šištice jsou dlouhé 2 - 3mm, široké 2mm, samičí šištice jsou kulaté, hnědé až šedé, dlouhé 1,5 - 2,5cm, mají 6 - 8ks šupin a semena jsou hnědá, dlouhá 2 - 5mm. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Fastigiata' - úzký habitus
- 'Sulphurea' - mladé větve mají žluté konce
- 'Wintergrey' - pyramidální kompaktní habitus; listy šedé

Cupressus macrocarpa (Cypřiš velkoplodý)

synonyma: *Callitropsis macrocarpa*, *C. hartwegii*, *C. lambertiana*, *C. macrocarpa* subsp. *lobosensis*, *C. macrocarpa* var. *angulata*, *C. macrocarpa* var. *farallonensis*, *C. macrocarpa* var. *lambertiana*, *C. reinwardtii*, *Hesperocyparis macrocarpa*, *Neocupressus macrocarpa*

oblasti: Černé moře, Kalifornie, Pákistán, Portoriko, Středozeří

Roste v USA v podobě stálezeleného stromu v kompaktním válcovitým až široce kuželovitým řidším habitu. Dorůstá výšky 12 - 25 (i 35)m při šířce 15m a průměrem kmene 2,4m. Největší exemplář má výšku 48m. Borka je červenohnědá, brázditá, později přechází do šedé, drsné a vláknité. Větve mohou být mírně převíslé, větvičky jsou křížmostojné a v průměru mají 1,5 - 2mm. Listy tvoří srostlé tmavězelené tupé 4řadé šupinky dlouhé 1,5mm seskupené do vějířků. Vydávají příjemné aroma. Samčí šištice jsou dlouhé 4 - 6mm, široké 2,5 - 3mm, samičí šištice podlouhlé, šedohnědé, dlouhé 2,5 - 4cm, vyrůstají samostatně či párovitě na silných stopkách a mají 8 - 12 hladkých asymetrických šupin. Zajímavé je, že ve volné přírodě na stromu visí i několik let. Semena jsou tmavěhnědá, úzce křídlatá, dlouhá 5 - 6mm a 1 šištice obsahuje 140ks. Lze jej použít i pro bonsajové pěstování. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Antarctic' - listy bíle ožíněné
- 'Aurea' - asymetricky kuželovitý habitus; větve vodorovné, mírně vzpřímené; listy husté, žluté
- 'Aurea Saligna'/'Coneybeari'/'Coneybeari Aurea' - kuželovitý habitus; větve protáhlé, převíslé; listy žluté; rychlý růst
- 'Beaufront' - kompaktní zploštělý habitus; v 10ti letech výška i šířka 1m; listy tmavězelené
- 'Berrigold' - kuželovitý, později vodorovný habitus; listy z větší části roku žluté
- 'Brunn'/'Brunnianna' - úzce kuželovitý kompaktní habitus; listy žluté, později zelené
- 'Brunn Variegated'/'Brunnianna Variegated' - úzce kuželovitý kompaktní habitus; listy žluté a bíle skvrnitě
- 'Cascade' - široce rozkladitý habitus; v 10ti letech výška 10m, šířka 6m
- 'Compacta' - kulovitý kompaktní habitus
- 'Contorta' - habitus ve stáří široce pyramidální; větve kroucené
- 'Crippsii' - krátké přírůstky, větve v mládí stříbrobílé; listy šídlovité
- 'Depressa' - vrcholek v dospělosti konkávní bez hlavního kmene
- 'Donald's Gold'
- 'Donard Gold' - široce až úzce kuželovitý habitus; listy žluté
- 'Emerald Crest' - zakrslý kompaktní kuželovitý habitus; výška 1,8 - 2,7m; listy zelené
- 'Erecta Aurea' - vzpřímený habitus; listy žluté
- 'Everton Gold' - vzpřímený habitus; listy žluté; pomalý růst
- 'Farallonensis' - listy sivomodré
- 'Fastigiata'/'f. fastigiata' - sloupovitý až úzce kuželovitý habitus; větve vzpřímené
- 'Filiformis' - větve až provázkovité, mohou být i monstrózní či drápopité; listy šupinové, husté
- 'Filipendula' - větvičky nitkovité; listy žluté
- 'Fine Gold' - v 10ti letech výška 8m, šířka 5m; listy žluté
- 'Flagelliformis' - úzký vzdušnější habitus; větve rozkladité, na koncích převíslé; listy modrozelené, nasivělé
- 'Globe'/'Globosa' - zakrslý kulovitý habitus; výška 30cm; listy šupinové, kompaktní
- 'Goldcrest' - asymetrický sloupovitý habitus; v 10ti letech výška 4m, šířka 2,5m; listy žluté, ve stínu zelenají
- 'Golden Cone' - kuželovitý habitus; listy žluté
- 'Golden Halo' - zakrslý rozkladitý habitus; větve obloukovité, na koncích převíslé; listy žluté, jehlicovité, dlouhé 3mm
- 'Golden Pillar'/'Gold Pillar' - úzce kuželovitý kompaktní habitus; v 10ti letech výška 2,5m, šířka 1,5m; větve vzpřímené; listy žluté, uvnitř rostliny žlutozelené
- 'Golden Spread'/'Gold Spread' - zakrslý rozkladitý plochý habitus; 10ti letech výška 1m, šířka 3m; listy žluté
- 'Greenstead Emerald' - listy bledězelené
- 'Greenstead Magnificent' - rozkladitý až poléhavý kupkovitý kompaktní mírně asymetrický habitus; výška do 1,2m; listy stříbromodré až tmavě stříbrozelené

- 'Greenstead Magnificent Variegated' - listy modré a žlutopestré; pomalý růst
- 'Horizontalis Aurea'/'Lambertiana Aurea' - vzpřímený obloukovitý habitus; výška 3m, šířka 1m; větve svírají úhel 45°; listy žluté; pomalý růst
- 'Chandleri' - asymetrický kompaktní habitus; listy tmavězelené
- 'Charles Détriché'/'Souvenir de Charles Détriché' - kuželovitý habitus; větve jemné, žluté; listy 1. rok žluté, později zelenají; samičí šišky žluté
- 'Jade'/'Mangalore' - zakslý rozkladitý habitus; listy tmavě tyrkysově zelené
- 'Lutea' - široce až úzce kuželovitý habitus; listy 1. rok žluté, později zelenají; samičí šišky žluté
- 'Minimax'/'Minima'/'Nisbet's Gem' - zakslý kuklovitý kompaktní habitus; listy šídlovité, později šupinové
- 'Pendula' - široce kuželovitý habitus; větve na konci přvislé; listy jehlicovité, křížmovstřícné
- 'Pygmaea' - zakslý zploštělý habitus; ve 30ti letech výška i šířka 50cm; listy šupinové i jehlicovité, husté, zelené, na spodní straně 1 pryskyřičný kanálek a jehlicovitý typ listů
- 'Saligna Aurea'
- 'Sirayukihme' - vzpřímený mírně kroucený až spirálovitý habitus; listy nažloutlé, později zelené
- 'Stewartii' - zakslý kupkovitý habitus; listy šupinové
- 'Variegata' - mladé části bílopestré
- 'Violacea' - řídký habitus; větve protáhlé, vodorovné
- 'White Lightning' - kuželovitý habitus; v 10ti letech výška 6m; listy na koncích zelenobílé
- 'Wilma Goldcrest' - sloupovitý kompaktní habitus; listy jehlicovité, bledězelené až žlutozelené
- 'Woking'/'Mrs. Anley's Variety' - zakslý sloupovitý mírně asymetrický habitus; ve 20ti letech výška 60cm, šířka 30cm; listy šídlovité, zelené, husté, dlouhé 1mm, 4řadé, konce zpětně ohnuté či přvislé

Ideální substrát pro pěstování je kyprá směs 4 dílů drnovky, 2 díly listovky a 1 díl písku. Pro dobré formování tvaru je důležité rostlině dopřát dostatek světla, ne však přímého slunce kvůli usychání. Zálivku potřebuje vydatnou, v zimě ji omezíme. Má rád suchý vzduch. Zimní teplota by se měla pohybovat kolem 10°C (snáší pokles do -5°C). Hnojí se 1x za 14 dní slabším roztokem hnojiva. Přesazujeme každý druhý rok.

Množí se semeny nebo řízky.

Cupressus nevadensis (Cypřiš nevadský)

synonyma: C. arizonica var. nevadensis, C. macnabiana

oblasti: Kalifornie, Sierra Nevada (USA)

Roste v USA v podobě stromu s kuželovitou korunou. Dorůstá výšky 10m při průměru kmene 60 - 80cm. Borka je hnědočervená, později vláknitá. Větvičky jsou 4hranné. Listy jsou sivozelené, mírně aromatické, špičaté, kýlnaté, dlouhé 2mm a na spodní straně mají pryskyřičnou žlázu. Samčí šištice jsou bohaté, dlouhé 3 - 5mm, mají 10 - 16 šupin, samičí šištice jsou vejčité až kulovité, dlouhé 2 - 3cm, hnědé, později stříbrošedé, obsahují bledě žlutohnědá semena délky do 5mm.

Cupressus pakistanensis

oblasti: Pákistán

Cupressus pygmaea

synonyma: C. goveniana subsp. pygmaea, C. goveniana var. pygmaea

Cupressus sargentii

synonyma: *Callitropsis sargentii*, *C. goveniana* var. *sargentii*, *C. sargentii* var. *duttonii*

oblasti: Kalifornie

Roste v USA v podobě stromu (i keře) se sloupovitou i řidší korunou. Dorůstá výšky 10 - 25m. Borka je šedá až tmavěhnědá či prakticky černá, drsná, vláknitá a brázditá. Větvičky jsou křížmostojné, tlusté 1,5 - 2,5mm. Listy zpravidla ojínné, zelené, dlouhé i široké 2mm, tupě špičaté, na spodní straně s obvykle nežláznatou žlázkou a jsou mírně kýlnaté. Samčí šištice jsou dlouhé 3 - 4mm, široké 2mm, samičí šištice zpravidla kulovité, hnědé až šedé, dlouhé 2 - 2,5cm, mají 6 - 8 šupin, semena jsou tmavěhnědá, dlouhá 4 - 6mm a v šištici jich bývá 100ks.

Cupressus sempervirens (Cypřiš pravý)

synonyma: *C. conoidea*, *C. expansa*, *C. fastigiata*, *C. foemina*, *C. globulifera*, *C. horizontalis*, *C. horizontalis* var. *pendula*, *C. lugubris*, *C. mas*, *C. orientalis*, *C. patula*, *C. pyramidalis*, *C. roylei*, *C. sempervirens* f. *stricta*, *C. sempervirens* subsp. *horizontalis*, *C. sempervirens* var. *globulifera*, *C. sempervirens* var. *horizontalis*, *C. sempervirens* var. *numidica*, *C. sempervirens* var. *pendula*, *C. sempervirens* var. *sphaerocarps*, *C. sempervirens* var. *stricta*, *C. sempervirens* var. *umbilicata*, *C. sphaerocarpa*, *C. stricta*, *C. thujifolia*, *C. thujiformis*, *C. thujoides*, *C. tournefortii*, *C. umbilicata*, *Juniperus whitleyana*

oblasti: Albánie, Černá Hora, Dalmácie, Egejské ostrovy, Francie, Himálaj, Írán, Itálie, Izrael, J Řecko, Jordánsko, Katalánsko, Kréta, Kypr, Libanon, Libye, Makaronésie, Malá Asie (Anatolie), Maroko, Pákistán, Palestina, S Indie, Sýrie, Tunisko

Roste v východním středozeří v podobě stálezeleného stromu. Dožívá se až 1000 (i 2000?)let. Dorůstá výšky (10 -) 20 - 30 (i 35)m, šířky 4m při průměru kmene do 1m v úzce kuželovém, později válcovém tvaru s neuzavřeným vrcholem tvořícím více ne stejně vysokých větví. Díky tomu je náchylný na jejich vzájemné vyklonění např. pro tíhu sněhu, silný vítr, atp. Větvičky jsou 4hranné, tlusté 1mm a zploštělé. Jeho dřevo je velmi odolné a tvrdé, borka šedohnědá brázditá. Listy tvoří nahloučené šupinky dlouhé 0,5 - 1mm seskupené do řidkých vějířků, 4řadé, na konci tupé až tupě špičaté a na spodní straně nemají žlásku. Vydávají aromatickou vůni. Samčí šištice jsou dlouhé 4 - 8mm, samičí šištice krátce stopkaté, převislé, žlutošedé, kulovité či eliptické, dlouhé 2,5 - 4cm, široké 2 - 3cm, mají 8 - 14 šupin, fertilní mají 8 - 20 semen, semena jsou hnědá, zploštělá, úzce křídlatá a dlouhá 5 - 7mm. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Agrimed One' - vzdušnější kuželovitý habitus
- 'Antain' - široce pyramidální habitus
- var. *atlantica* - široce kuželovitý řidší habitus; větve vystoupavé, tenké, převislé; listy husté, šedozelelé; šištice kulovité
- 'Aurea' - žluté listy
- 'Cereiformis' - úzce kuželovitý hustý habitus; výška do 12cm, šířka 60cm
- 'Contorta' - větvičky kroucené; pomalý růst
- var. *fastigiata* - úzký sloupovitý habitus
- 'Fortusellii' - zakrslý keřovitý kompaktní habitus; větve vzpřímené, krátké; listy nasivělé
- 'Gamme Mistral' - vzpřímený, mírně vodorovný, mírně asymetrický habitus; výška 25 - 30m
- 'Garda' - úzce sloupovitý habitus; výška 9 - 12m, šířka 0,6 - 1m; listy tmavězelené
- 'Glaucia'/'Stricta Glaucia' - velmi štíhlý habitus; výška 9m, šířka 1m; listy modrozelené; pomalý růst
- 'Gold Rocket' - úzce sloupovitý habitus; listy světležluté
- 'Gracilis' - úzce sloupovitý habitus; výška 3 - 4,5m, šířka 0,7 - 1m; listy zelené
- 'Green Spire'/'Green Pencil' - úzce sloupovitý habitus; výška do 10cm, šířka 80cm
- var. *horizontalis*/subsp. *horizontalis*/C. *horizontalis*/'Horizontalis' - Kréta, Blízký Východ; široký

kuželovitý habitus; větve jsou téměř kolmo odkloněny od kmene a jsou rozložené

- var. *indica* - Himálaj; sloupovitý dlouze zašpičatělý habitus; šišky kulaté s 10ti šupinami se špičatým trnem na rubu

- 'Karoonda'/'Nitschke's Needle' - úzce sloupovitý habitus; výška 4,5m, šířka 30cm; listy tmavězelené; bohaté plodenství

- 'Laredo Candelabra' - vzpřímený habitus; větve kandeláborovité; listy modrozelené

- 'Monstrosa' - zakrslý asymetricky monstrózní habitus; větve tlusté, obvykle fasciální

- 'Pendula' - rozkladitý habitus; konce větvi přvislé

- var. *pyramidalis*

- 'Stricta' - koruna sloupovitá nebo kuželovitá; za 10 let výška 10 - 12m

- 'Stricta Aurea' - sloupovitý vzrůst až úzce kuželovitý asymetrický habitus; listy žlutozelené

- 'Roylei' - úzký vzpřímený habitus; listy zelené

- 'Sancorey' - úzce sloupovitý habitus; listy tmavězelené

- var. *sempervirens*/C. *pyramidalis*/var. *pyramidalis*/var. *stricta*/'Fastigiata'/'Stricta' - sloupovitý vzrůst až úzce kuželovitý asymetrický habitus; výška do 30m; listy tmavězelené

- 'Swane's Golden'/'Swain's Gold'/'Swanes' - štíhlý habitus; v 10ti letech výška 1,8 - 2,5m, šířka 50cm; listy v 1. roce žlutě skvrnitě, později tmavězelené

- 'Swane's Variegated'/'Swane's Variegata' - listy zelené, žlutě skvrnitě

- 'Thujifolia' - větvičky zploštělé; rychlý růst

- 'Tiny Tower'/'Monshelby' - úzce sloupovitý kompaktní habitus; výška 7,5 - 9m; listy modrozelené

- 'Tito' - úzce sloupovitý zakrslý habitus; listy tmavězelené

- 'Totem' - úzký sloupovitý zakrslý kompaktní habitus; v 10ti letech výška 4m, šířka 50cm; listy tmavězelené

- 'Variegata' - listy nažloutle až bíle kropenaté

Vyhovuje mu teplo a plné slunce. Dobře snáší sucho. Odolává mrazu do -5°C (na chráněném až do -20°C).

Cupressus silbae

Cupressus torulosa (Cypřiš himalájský)

synonyma: *Athrotaxis joucadan*, *C. austrotibetica*, *C. corneyana*, *C. doniana*, *C. duclouxiana* subsp. *austrotibetica*, *C. flagelliformis*, *C. funebris* subsp. *tonkinensis*, *C. gigantea* subsp. *ludlowii*, *C. gigantea* subsp. *tongmaiensis*, *C. karnaliensis*, *C. karnaliensis* subsp. *mustangensis*, *C. karnaliensis* var. *mustangensis*, *C. lusitanica* subsp. *kuluensis*, *C. lusitanica* subsp. *torulosa*, *C. majestica*, *C. nepalensis*, *C. sempervirens* subsp. *indica*, *C. sempervirens* var. *indica*, *C. tongmaiensis*, *C. tongmaiensis* var. *ludlowii*, *C. tonkinensis*, *C. tournefortii*, *C. whitleyana*, *Juniperus pendula*, *Sabina corneyana*, *Thuja curviramea*

oblasti: Himálaj, Kašmír, Nepál, Pákistán, S Indie, Xizang (Tibet)

Roste v oblasti Himálaje v podobě stromu s oválnou až kuželovitou dlouze zašpičatělou korunou. Dorůstá výšky 15 - 25 (i 45)m při průměru kmene do 3,5m. Borka je tlustá, šedohnědá až hnědá, vláknitá a odlupuje se v pruzích. Větvičky jsou husté, kulovité, pružné, terminální přvislé, asymetricky rozkladité a tlusté 1 - 1,5mm. Listy jsou husté, šupinovité, mírně vypouklé, dlouhé 1 - 1,8mm a na spodní straně mohou mít malou žlátku. Samčí šištice dlouhé 3 - 6mm, samičí šištice tmavě šedohnědé, vejčité až kulovité, dlouhé 1,2 - 2cm, široké 1 - 1,7cm, mají 6 - 12 šupin a semena jsou vejčitá, zploštělá, hnědočervená a dlouhá 3 - 5mm. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Aurea' - kuželovitý habitus; větve přvislé; listy žluté

- 'Batley'/'Battley'/'Battley's Form' - úzce kuželovitý habitus; v 10ti letech výška 7m, šířka 2,5m; konce větvi mírně převíslé; rychlý růst
- 'Cashmeriana' - pochází z Tibetu
- 'Corneyana' - větvíčky převíslé, asymetricky postavené
- 'Elegans' - větve kratší, hustější, ploše rozestavené
- 'Erecta Glauca' - listy stříbromodré
- 'Ericoides'/var. ericoides - keřovitý řidší habitus; listy jehlicovité, šídlovité, v zimě nahnědlé
- 'Fernside' - v 10ti letech výška 3m, šířka 2,5m; větve krajkové
- 'Gold Spangle' - výška do 3m; listy žluté, později zelené
- 'Hills Golden' - listy celoročně žluté
- 'Juniperoides' - rozkladitý habitus; větve obloukovité; listy šupinaté
- 'Majestica'/var. majestica - větve žluté, tlustější, zakřivené; listy šupinovité, mírně střechovité, 4řadé, konce mírně zpětně ohnuté, spodní strana s rýhou
- 'Microcarpa' - široce rozkladité prodloužené větve, konce ohnuté; samičí šištice menší, kulovité
- 'Nana' - zakrslý kompaktní habitus
- 'Pendula Glauca' - zakrslý mírně převíslý habitus; listy modrozelené, ojíněné, konce nažloutlé
- 'Silversplash'/'Nana Silversplash' - zakrslý kompaktní habitus; listy z 1/2 bíle kropenaté
- 'Viridis' - listy lesklé, zelené

<div>Vyhovuje mu mírné a vlhké klima.</div>

Další informace:

<http://botany.cz/cs/cupressus-sempervirens/>

<http://databaze.dendrologie.cz/index.php?menu=4&id=3419>

<http://databaze.dendrologie.cz/index.php?menu=5&id=28926>

<http://www.celysvet.cz/cypris.php>

<https://www.rostliny.net/>